

LUNDS
UNIVERSITET

Historiska institutionen

HISK01 VT 2017

Lärare Eva-Helen Ulvros och Yvonne Maria Werner

Eva.Helen.Ulvros@hist.lu.se Yvonne.Maria.Werner@hist.lu.se

Temakurs

SAMHÄLLE, RELIGION, MÄNLIKT OCH KVINNLIKT – KULTURHISTORISKA PERSPEKTIV PÅ HISTORIEN

Kurspresentation

Kursen syftar till att ge fördjupad kunskap om hur mäns och kvinnors villkor och ansvarsområden gestaltats under historiens gång och vilken betydelse religion, ideologi, klass och materiella förutsättningar spelat i detta sammanhang. Den **första delen** består av seminarieövningar där en rad olika problemkomplex relaterade till kursens teman diskuteras. Som utgångspunkt för diskussionerna tjänar frågorna i det häfte som delas ut i samband med introduktionsföreläsningarna. **Kursens andra del** består av vetenskapliga samtal utifrån fritt vald litteratur. Kursen avslutas med **en hemtenta och en recension** av den fritt valda boken, vilka tillsammans ska vara på **runt tio sidor**. Instruktioner finns på s. 8

Diskussionen på seminarierna tar sin utgångspunkt i de frågor som finns i det häfte som delas ut vid den första föreläsningen. På de två sista seminarierna behandlas den fritt valda litteraturen med fokus på genus, kristendom och makt. Varje deltagare ger en kort presentation av sin bok.

Kursens mål

Kursen syftar till att ge ökad kunskap om och förståelse för:

- samspelet mellan religion, politik, kultur, klass och genusföreställningar från senmedeltiden och fram till 1900-talets början
- kvinnors och mäns skiftande villkor, verksamheter och ansvarsområden i samhället i ett historiskt perspektiv

Kursen består av följande delmoment:

- religion, identitet och föreställningar om manligt och kvinnligt
- modernisering, klass, emancipation och kön
- forskningspresentationer och panelsamtal

Kursens upplägg

Del 1: Samhälle, religion, manligt och kvinnligt i historisk belysning

Hur var det att vara kvinna respektive man i det äldre samhället? Och hur förändrades villkoren under den moderna epoken? Vilken roll har religion och ideologi spelat i detta sammanhang? Vilka möjligheter och hinder skapades för män och kvinnor när samhället förändras från en kollektiv gemenskap präglad av jordbruk och självhushåll till ett samhälle med individen och hennes rättigheter i centrum? Och hur har bilden av manligt och kvinnligt påverkats av kyrkliga reformation(er) och folkliga väckelser, politiska ideologier och emancipationsprojekt och andra omvälvande kulturella och politiska processer?

Dessa frågor står i fokus i **kursens första del**, vars syfte är att belysa samspelet mellan religion, politik, kultur, klass och föreställningar om manligt och kvinnligt från senmedeltiden och fram till 1900-talets förra del. Förhållandena i Sverige (och Norden) står i fokus men sätts i relation till utvecklingen i Västerlandet i stort. Kursmomentet består av två föreläsningar och sex seminarieövningar. På Werners seminarieövningar står religion och identitet i centrum, medan Ulvros seminarier fokuserar på moderniseringsprocesserna och formeringen av en borgerlig offentlighet. Diskussionen på seminarierna tar sin utgångspunkt i de frågor som finns längst bak i detta kurshäfte.

Del 2: Paneldiskussioner utifrån läst litteratur

Kursens andra del utgörs av presentationer och diskussioner av fritt vald litteratur. Varje student väljer ut en bok som spelar en viktig roll i det egna forskningsläget. Kursdeltagarna delas in i **två temagrupper** efter bokval. Varje temagrupp bildar en diskussionspanel. Paneldeltagarna förbereder sig genom att läsa och göra en kort skriftlig presentation av det valda arbetet (cirka 1 sida). Denna presentation skickas till seminarieledarna och till de övriga medlemmarna i den egna panelen **senast två dagar** innan panelseminarierna börjar och utgör underlag för diskussionen.

Panelsamtalen inleds med att varje deltagare gör en **munlig presentation av den valda bokens innehåll och huvudresultat** (ca 5-10 minuter). Därefter följer en **paneldiskussion**. Även övriga seminariedeltagare förväntas delta aktivt genom att ställa kritiska frågor till ”experterna” i panelen.

Examination sker genom aktivt deltagande i seminarieövningarna och panelsamtalen samt genom författande av en hemtenta i form av en essä och en recension. Se sidan 15.

Obligatorisk kurslitteratur

Seminarium 1, 5 och 6 (Yvonne Maria Werner)

Kristendomen har haft en avgörande betydelse för det västerländska samhällets utveckling, och vår kultur vilar på den judisk-kristna traditionens grund. Men den kristna religionen är inte bara en lära som man kan läsa om i heliga skrifter. Den har formats av människor, som levtt sin kristna tro och som utifrån denna erfarenhet påverkat och präglat kyrka, kultur och samhälle – genom kamp, maktutövning och lidande, genom bön, predikan och karitativa insatser, genom olika former av ”kallelser” och träget arbete för Guds rikets utbredning. Denna tematik står i centrum för de två första seminarierna, medan kristendomens ställning i det moderna samhället med fokus på feminisering och maskulinisering står i centrum för det tredje.

Samtliga texter är antingen nerladdningsbara eller finns att köpa i kompendieform

Olaf Blaschke, ”Fältmarskalk Jesus Kristus: religiös remaskulinisering i Tyskland”; Anna Prestjtan, ”En korsfäst främling på jorden? Perspektiv på prästerlig manlighet som problem i tidigt 1900-tal” och David Tjeder, ”Det manliggörande tvivlet”: Yvonne Maria Werner (red.), *Kristen manlighet. Ideal och verklighet 1830-1940*, Lund 2008, s. 161-190, 75-91; 93-118 (93 s.)

Boken finns att låna i många exemplar och kan även köpas av seminarieledaren Den finns också på google books

Cordelia Heß, ”Hur man skapar ett helgon. Normering och censur i senmedeltida kanonisationsprocesser”: *Historisk Tidskrift* 2010:2, s. 191-214 (23 s.) *Fritt tillgänglig*

Susan C. Karant-Nunn, ”The Masculinity of Martin Luther. Theory, Practicality, and Humor”: S. H. Hendrix, S. C. Karant-Nunn (eds.), *Masculinity in the Reformation Era*, Kirksville 2008, s. 167-168, 175-186 (14 s.)

Andreas Marklund, ”På fädernas axlar. Faderssymboler, manlighet och patriotisk gemenskap under Stora nordiska kriget”: *Scandia* 2006:1, s. 22-38 (16 s.)

Silvia Evangelisti, ”Monastic Poverty and Material Culture in Early Modern Italian Convents”: *The Historical Journal* 2004:1, s. 1-20 (20 s.)

Johan A. Lundin, *Predikande kvinnor och gråtande män: genus och religion i Frälsningsarmén i Sverige 1883-1921*, Malmö 2013, s. 89-96 (15 s.)

Annika Sandén, ”Kyrkan, kvinnorna och hierarkiernas dynamik”: *Historisk Tidskrift* 2006:4, s. 645-659 (14 s.)

Erik Sidenvall, ”Protestant mission in China: a proletarian perspective”: Y.M. Werner (ed.), *Christian Masculinity. Men and Religion in Northern Europe 1830-1940*, Leuven 2011, s. 149-164 (15 s.)

Anthony Perron, ”Saxo Grammaticus’s Heroic Chastity: A Model of Clerical Celibacy and Masculinity in Medieval Scandinavia”; Andrew Holt, ”Between Warrior and Priest: The Creation of a New Masculine Identity during the Crusades”: Thibodeaux (ed.),

Negotiating Clerical Identities. Priests, Monks and Masculinity in the Middle Ages, London 2010, s. 1-14, 113-129, 185-198 (43 s.)

Tillgänglig för nedladdning via LibSearch: <http://libris.kb.se/bib/12314874>

Yvonne Maria Werner, ”Kvinnligt motkultur i den katolska missionens tjänst. Sankt Josefsystrarna i Sverige och Danmark”: Y. M. Werner (red.), *Kvinnligt klosterliv i Sverige och Norden. En motkultur i det moderna samhället*, Ängelholm 2005, s. 71-109 (38 s.)

Cecilia Wejryd, ”Husmoderskapet – ett sätt för kvinnor att vara kyrkliga aktörer i svenskt 1840-tal: exemplen Maja Stina Larsdotter och Emelie Petersen”: Stina Fallberg Sundmark & Göran Lundstedt (red.), *Kyrkoliv i 1800-talets Sverige: Festskrift till Oloph Bexell*, Skellefteå 2007, s. 285–299 (14 s.)

Totalt 309 sidor

Källtexter – utdrag ur:

- Luthers lilla och stora katekes, 1529
- Texter från tridentinska mötet, 1563

Seminarium 2, 3 och 4 (Eva-Helen Ulvros)

Under tidsperioden sker en genomgripande förändring av hushåll, familj och arbete. Vi ser en uppkomst av nya ideologier, uttryckt i dikotomin privat/offentlig sfär, rörande mäns och kvinnors relationer till varandra och till samhället. Vilka möjligheter och hinder skapades för män och kvinnor när samhället förändras från en kollektiv gemenskap präglad av jordbruk och självhushåll, till ett samhälle med individen och hennes rättigheter i centrum? Kulturella föreställningar kopplade till kvinnor och män diskuteras, och hur dessa förändras över tid. Teman som analyseras är kvinnlighet och manlighet, mäns och kvinnors identiteter och handlingsutrymmen i offentligheten och i det privata. Individens handlingsutrymme kontra strukturernas makt.

Appelros, Erica, ”Religion och intersektionalitet”: *Kvinnovetenskaplig tidskrift* nr 2-3 2005, s. 69-78 (10 s.)

Blom, Ida, Sogner, Sølvi, Rosenbeck, Bente, *Kvinnor i västvärlden från renässans till nutid. Renässans, reformation, revolution*, Liber AB 2006 s. 38-59, 102 -126 (45 s.)

Ekenstam, Claes, ”Män, manlighet och omanlighet i historien”: *Män i Norden. Manlighet och modernitet 1840-1940*, red. Jörgen Lorentzen och Claes Ekenstam, Gidlunds förlag 2006, s.13-47 (34 s.)

Elgán, Elisabeth, ”Sexualpolitikens genus i Frankrike och Sverige”: *Kvinnovetenskaplig tidskrift* 1999:3 s.18-30 (13 s.)

Englund, Boel/Kåreland, Lena, ”Vägarna ut. Kvinnorna, tillgångarna och strategierna”: *Rätten till ordet. En kollektivbiografi över skrivande Stockholmskvinnor 1880-1920*, Carlsson bokförlag, 2008, s. 99-132 (33 s.)

Gothlin, Eva, *Kön eller genus? Föreläsning vid konferensen ”Könsperspektiv i forskning och undervisning”*, Göteborg 1999 (15 s.)

- Hirdman, Yvonne, "Genussystemet – reflexioner kring kvinnors sociala underordning": *Kvinnovetenskaplig tidskrift* nr 3 1988 (12 s.)
- Johansson, Ella, "Arbetare": *Män i Norden. Manlighet och modernitet 1840-1940*. Red. Jörgen Lorentzen och Claes Ekenstam, Gidlunds förlag 2006, s. 112-132 (20 s.)
- Amussen, Susan D., "Manligheten och det sociala systemet under den tidigmoderna perioden": *Manligt och omanligt i ett historiskt perspektiv*, FRN 1999, s. 96-114 (18 s.)
- Sommestad, Lena, "Mejerskor, industrialisering och välfärdspolitik – argument för en komparativ genusforskning": *Fra kvinnehistorie til kjønns historie?* Rapport III från Det 22:e nordiske historikermøte i Oslo, augusti 1994 (14 s.)
- Thurén, Britt-Marie, "Om styrka, räckvidd och hierarki, samt andra genusteoretiska begrepp", i *Kvinnovetenskaplig tidskrift* nr 3-4 1996 (15 s.)
- Ulvros, Eva Helen, *Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790- 1870*, Lund 1996 s. 9-18, 47-72, 121-146 (50 s.)
- Östman, Ann-Catrin, "Bonden": *Män i Norden. Manlighet och modernitet 1840-1940*, red. Jörgen Lorentzen och Claes Ekenstam, Gidlunds förlag 2006, s.77-111 (34 s.)

Totalt 313 sidor

Valfri litteratur

Utöver den obligatoriska litteraturen kommer ni att läsa en valfri bok, som väljs i samråd med läraren. Välj en bok som har relevans för det egna uppsatsarbetet!

Schema

Introduktionsföreläsningar 20 februari

10.15-12 (Ulvros) i sal A127

14.15-16 (Werner) i sal B352

Seminarieövningar

Samtliga seminarier är OBLIGATORISKA.

Seminarium 1: *Kyskhet och sexualitet - kristna genusideal före 1600*

23 februari 13.15-15, B429 (Werner)

Läs: Heß, *Negotiating Clerical Identities*, Karant-Nunn och Evangelisti

Seminarium 2: *Teoretiska begrepp. Övergripande reflektioner*

27 februari 10.15-12, sal B429 (Ulvros)

Läs: Hirdman, Thurén, Appelros, Gothlin, Ekenstam

Seminarium 3: *Det tidigmoderna samhället - från medeltid till tidigt 1800-tal*

3 mars 10.15-12, sal A127 (Ulvros)

Läs: Amussen, Blom, Sogner/Rosenbeck, Ulvros

Seminarium 4: *Det moderna samhället – sent 1800-tal och 1900-tal*

7 mars 10.15-12, sal A127 (Ulvros)

Läs: Elgán, Englund/Kåreland, Johansson, Sommestad, Östman

Seminarium 5: *Dygdeideal, familj och genus i det protestantiska samhället*

10 mars 10.15-13, sal B353 (Werner)

Läs: Lundin, Marklund, Sandén och Wejryd

Seminarium 6: *Katolskt och protestantiskt i det moderna samhället – feminisering och remaskulinisering*

10 mars 13.15-15, sal B353 (Werner)

Läs: Blaschke, Prestjan, Sidenvall, Tjeder och Werner

Paneldiskussioner utifrån läst litteratur 13 mars i sal B353

10.15-12.00 (Ulvros) & 13.15-15 (Werner)

Den skriftliga presentationen skickas in senast den 11 mars

Hemtentan ska vara insänd (digitalt) senast den 20 mars klockan 16.

Riktlinjer för hemtentan – essä och recension

Hemtentan består dels av en essä utifrån den obligatoriska litteraturen, dels av en vetenskaplig recension av den fritt valda boken. Den ska vara på *runt 10 sidor*, varav cirka fyra utgörs av recensionen. Det går bra att väva samman recension och essä till en sammanhängande text.

Hemtenta - essä

I essän ska du med fokus på samspelet mellan politik, kultur, religion och genus göra en *kritisk utvärdering* av den obligatoriska litteraturen. Du väljer själv vilka texter du vill fästa störst vikt vid, men minst fyra arbeten från de båda seminarieledarnas respektive seminariepass (inalles åtta texter) ska tas med i redogörelsen. Hemtentan skall omfatta runt sex sidor och vara i *essäform*. De frågor som tjänat som utgångspunkt för seminariediskussionerna kan fungera som vägledning.

Hemtenta - recension

Uppgiften är att skriva en *vetenskaplig recension* på runt 4 sidor om den bok du läst, vilket innebär att du skall göra en *kritisk utvärdering* och belysa innehåll, inriktning, teser, slutsatser och förhållande till tidigare forskning. Recensionen skall vara självständigt skriven, analyserande och argumenterande, vilket innebär att du skall *markera din egen position* i förhållande till författarens. Det räcker alltså inte med att göra ett referat av bokens innehåll. Med kritisk utvärdering avses inte främst nedvärdering, utan kritik kan innehålla både positiva och negativa aspekter. Lyft fram de teoretiska och metodiska utgångspunkter som eventuellt förekommer. Driver författaren någon tes? Finns det någon uttalad politisk, ideologisk eller kyrkopolitisk tendens? Hur ställer sig han/hon till tidigare forskning? Och hur förhåller sig bokens resultat till dess syfte? Vad tycker du är bra med boken? Och vad anser du vara mindre bra eller dåligt? Har författaren försummat någon viktig aspekt?

Dessa frågor kan tjäna som utgångspunkt även för presentationen av boken i samband med panelsamtalen.

Frågor till Werners seminarieövningar

Kursdeltagarna delas in i två diskussionsgrupper. Varje grupp har ansvar för tre frågor (samma på alla tre seminarierna) och inleder diskussionen kring dessa: **grupp 1** ansvarar för fråga 1, 3 och 5, **grupp 2** för fråga 2, 4 & 6. Men alla deltagare läser givetvis alla texter och tittar på alla frågor. **Grupperna samlas utanför seminarietiden.**

Seminarium 1: Kyskhets och sexualitet - kristna genusideal före 1600

Läs: Heß, *Negotiating Clerical Identities*, Karant-Nunn, och Evangelisti

1. Vad krävdes enligt Hess för att nå helgonstatus i det senmedeltida Nordeuropa? Vilken roll spelade miraklen? Och varför censurerades vissa mirakelberättelser bort? Vilka skillnader och likheter finns det mellan de manliga och kvinnliga exemplen i artikeln? Vad säger detta oss om den dåtida genusordningen?
2. Hur såg manlighetsidealen ut i det medeltida katolska Europa? Vilka var dess motbilder (antiideal)? Hur man kan förklara celibatets centrala roll? Vilka uttryck tog sig celibatidealet i Saxos *Gesta Danorum*? Och hur påverkade korstågen konstruktionen av den kristna manligheten?
3. Hur framställer Karant-Nunn Luthers syn på manlighet och genusrelationer? Vad är nytt i hans syn på genus? Och vad ligger i linje med äldre kristna föreställningar? Hur förhåller sig denna analys till utläggningarna i Luthers *Stora katekes*? Och hur skiljer sig den katolska från den lutherska synen på äktenskapet? (Jfr Luthers Stora katekes och tridentinska mötets text om äktenskapet)
4. Vad var enligt Evangelisti utmärkande för den tidigmoderna kvinnliga klosterkulturen? Hur hanterades fattigdomslöftet? Vilka konsekvenser fick klosterreformerna under reformationstidevarvet? Och vilka uttryck tog sig detta? (Jmf tridentinska mötets text om ordenslivet)

Att fundera över: Och i vad mån lever de genusrelaterade dygdeideal som lyfts fram i texterna kvar i dagens samhälle?

Seminarium 5: Dygdeideal, familj och genus i det protestantiska samhället

Läs: Lundin, Marklund, Sandén och Wejryd

1. Hur framställs det svenska manlighetsidealet i Marklunds text? Vilka egenskaper lyfts fram? Och vilka är motbilderna till den goda manligheten? Hur kopplas de kristna idealen till de mera krigiska dygdena? Vilken roll spelar den kristna tron?
2. Sandén behandlar det tidigmoderna svenska kyrkolivet i ett genusperspektiv. Vilken funktion hade kyrkorummet och de kyrkliga ceremonierna för upprätthållandet av den

dåtida genusordningen? Vad säger oss kvinnornas agerande om sambandet mellan religion och genus? Och vad menar Sandén med att kyrkorummet var en kvinnlig arena?

3. Vilka möjligheter erbjöd enligt Wejryd den lutherska treståndsläran för kvinnorna i det tidiga 1800-talets svenska samhälle? Vilken roll spelade husmoderskapet i detta sammanhang? Och hur motiverade de kristna kvinnorna sitt engagemang i föreningslivet och den offentliga sfären? (Jfr Luthers Stora och Lilla Katekes)
4. Lundin behandlar religiösa konversioner inom Frälsningsarmén. Vad var det som lockade män och kvinnor att ansluta sig till Frälsningsarmén? Vad säger konversionsberättelserna om synen på manligt och kvinnligt inom rörelsen? Hur förhåller sig de här framträdande föreställningarna till den i det dåtida samhället rådande genusordningen?

Att fundera över: I vad mån lever de genusrelaterade dygdeideal som lyfts fram i texterna kvar i dagens samhälle?

Seminarium 6: Katolskt och protestantiskt i det moderna samhället – feminisering och remaskulinisering

Läs: Blaschke, Prestjan, Sidenvall, Tjeder och Werner

1. Varför var det enligt Blaschke problematiskt att vara man och kristen i början av 1900-talet? Hur ser han på tesen om religionens feminisering? Vilka strategier användes för att göra det kyrkliga livet mer anpassat till mäns behov? Tycker du att den av Blaschke utvecklade förklaringsmodellen är rimlig?
2. Hur förhåller sig Prestjan och Tjeder på teorierna om kristendomens feminisering och remaskulinisering? Och hur hanterade de män de analyserar frågan om den kristna manligheten? Vilka skillnader och likheter finns det mellan framträder mellan det borgerliga och det prästerliga mansidealet? Och vilken roll spelade den kristna tron i sammanhanget?
3. Vilken roll spelade enligt Werner de katolska S:t Josefsystrarna i den katolska missionsverksamheten i de nordiska länderna? Hur beskrivs relationen mellan ordenssystrar och präster? Vilka strategier använde dessa ordenssystrar för att nå sina mål? I vad mån kan man se det katolska ordenslivet som en alternativ form av kvinnoemancipation?
4. Vilka manlighetsföreställningar framträder inom den lågkyrkliga svenska Kinamissionen? Vilken roll spelar den traditionella lutherska genusideologin (hustavlan)? Och vilka andra genusideal gör sig gällande på detta missionsfält. Vilken betydelse har klassaspekten i detta sammanhang?

Att fundera över: Vilka styrkor och svagheter har teorierna om feminisering och remaskulinisering?

Frågor till Ulvros seminarieövningar

Seminarium 2: Teoretiska begrepp. Övergripande reflektioner

Läs: Hirdman, Thurén, Appelros, Gothlin, Ekenstam

1. Vilka lagar (regler) anser Yvonne Hirdman utmärker genussystemet? Vad menar hon med systemgenererande dynamiker? Vad menar hon med genuskontrakt?
2. Vad kan förändra genussystemet, menar hon? Vad innebär systemförändrande dynamiker?
3. Vilken är Britt-Marie Thuréns avsikt med texten ”Om styrka, räckvidd..”? Vad anser du om hennes begreppsdiskussion? Är hennes förslag användbara? Jämför med begrepp och diskussioner från andra texter.
4. Vilken är Erica Appelros poäng? Vad kan kategorin *religion* tillföra i en maktanalys, anser hon? Hur passar kategorin religion in i en intersektionell analys?
5. *Kön eller genus?* Det är rubriken på Eva Gothlins text. Hur resonerar forskarna kring begreppen? Vilka fördelar respektive nackdelar finns med dem?
6. Redogör i stora drag för linjerna i utvecklingen av mansforskningen, så som Ekenstam beskriver den i sin text. Vad innebär begreppet omanlighet? Hur ser relationen manlighet/omanlighet ut?

Seminarium 3: Det tidigmoderna samhället från medeltid till tidigt 1800-tal

Läs: Amussen, Blom/Sogner/Rosenbeck, Ulvros

1. Hur var synen på äktenskapet i tidigmodern tid, enligt texterna ur *Kvinnor i västvärlden*? Hur var synen på otrohet, utomäktenskaplig sexualitet och skilsmässor? Vilka variationer förekom i synsätten? Varför?
2. Hur såg arbetsvillkor och arbetsuppgifter ut för män och kvinnor i det tidigmoderna samhället, enligt texterna ur *Kvinnor i västvärlden*? Vilka var möjligheterna på landsbygden och i staden? Hur såg villkoren ut för olika sociala skikt?
3. Hur resonerar Amussen om manlighetsbegreppet? Vilka drag var utmärkande för manlighetsidealet i det tidigmoderna England, menar hon? Hur såg relationen manlighet – sexualitet – våld ut? Hur förändrades manlighetsidealet i samband med koloniseringsprocessen?
4. Hur skildrar Ulvros kvinnornas livsstil inom borgerligheten i de sydsvenska städerna under 1800-talet? Vilka faktorer ses som grundläggande förklaringar?
5. Vilka mansideal skildras? Hur förklaras de? Varför förändras mansidealet? När?
6. Vilka teoretiska perspektiv utgår Ulvros från i sin avhandling?

Seminarium 4: Det moderna samhället – sent 1800-tal och 1900-tal

Läs: Elgán, Englund/Kåreland, Johansson, Sommestad, Östman

1. Vad menar Elisabeth Elgán med att abort- och preventivmedelslagarna i både Frankrike och Sverige hade kön? Hur slog det ut för de olika könen, anser hon? Jämför hur man resonerade i Sverige och i Frankrike!
2. Debatter om befolkningspolitik och eugenik (rashygien) fanns i båda länderna, men i olika hög grad och på olika sätt. Hur förklarar Elgán att det förhöll sig så?
3. Boel Englund och Lena Kåreland har undersökt skrivande Stockholmskvinnor kring sekelskiftet 1900. Vad utmärkte dem? Vilka strategier använde de sig av för att lyckas i sitt yrke? Fanns det skillnader mellan deras verksamhet och männens? Hur och varför? Hur har Englund och Kåreland arbetat för att få fram sina resultat?
4. Hur ser Ann-Catrin Östman på den nordiske bonden i *Män i Norden*? Vad ansågs manligt respektive omanligt? Varför?
5. Hur beskriver Ella Johansson den typiske arbetaren i texten från *Män i Norden*? Hur skilde sig idealet mellan gifta och ogifta, äldre och yngre?
6. Lena Sommestad kritiserar i sin artikel om mejerskor Yvonne Hirdman. Varför? Redogör för Sommeustads kritik! Vilken typ av forskning förordar Sommestad?
7. Redogör för likheter och/eller skillnader inom mejerihanteringen i Sverige respektive USA, och vilka konsekvenser detta fått för mäns och kvinnors villkor! Varför tog utvecklingen denna väg i respektive land?
8. Vad är det som under 1800-talet utmärkte det amerikanska genussystemet till skillnad från det svenska, enligt Sommestad? Vad fick dessa skillnader för konsekvenser med avseende på välfärdspolitiken?

Gruppindelning

Diskussionsgrupp 1: fråga 1 och 4

Måns Ahlstedt
Arnella Hobler
Jasmine Johansson
Evelina Kallträsk
Axel Olofsson

Diskussionsgrupp 2: fråga 2 och 3

Simon Andersson
Johan Azelius
Jean Pierre Hemmingsson
Malin Sandberg
Emir Sejdic
Martin Östberg